

Hemelrijkse Waard te Lith

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

27 september 2006 / rapportnummer 1783-39

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van provincie
Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC DEN BOSCH

uw kenmerk
1204687

uw brief
27 juni 2006

ons kenmerk
1783-40/Ib/gl

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Hemelrijkse Waard te Lith

doorkiesnummer
(030) 234 76 12

Utrecht,
27 september 2006

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Hemelrijkse Waard te Lith. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

mr. F.W.R. Evers
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Hemelrijkse Waard te Lith

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Hemelrijkse Waard te Lith

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over de Hemelrijkse Waard te Lith,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

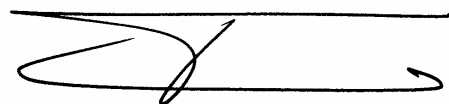
de werkgroep m.e.r.
Hemelrijkse Waard te Lith,

de secretaris

ir. I.G.M. de Bondt

de voorzitter

mr. F.W.R. Evers

Utrecht, 27 september 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	2
3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	2
3.1 Doelstelling en beleidskader	2
4. ONTGRONDINGSWERKZAAMHEDEN	3
5. ALTERNATIEVEN	4
5.1 Referentie	4
5.2 Alternatieven	4
5.3 Peildynamiek	4
5.4 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	5
6. MILIEUASPECTEN: HUIDIGE SITUATIE.....	5
6.1 Bodem	5
6.2 Water.....	5
6.3 Natuur.....	5
6.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	6
7. MILIEUASPECTEN: TIJDENS DE REALISATIEFASE.....	6
7.1 Algemeen	6
7.2 Bodem en Water	6
7.3 Geluid.....	6
7.4 Luchtkwaliteit.....	7
7.5 Veiligheid en scheepvaart	7
8. MILIEUASPECTEN: NA REALISATIE	7
8.1 Bodem	7
8.2 Water.....	7
8.3 Natuur.....	8
8.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	8
9. PRESENTATIE.....	9

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 27 juni 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 126 d.d. 3 juli 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Rijkswaterstaat Limburg is voornemens om de Hemelrijkse Waard, een uiterwaard langs de Maas, gelegen in de Gemeente Lith opnieuw in te richten. De huidige intensieve landbouw zal plaats maken voor water, natuur en extensieve recreatie. Het project is aangewezen als een NURG-project (Nadere Uiterwerking RivierenGebied). NURG heeft tot doel de bescherming tegen hoog water te verbeteren en nieuwe natuur te ontwikkelen in de uiterwaarden.

Naar verwachting zal er over een oppervlakte van meer dan 100 ha grond worden afgegraven, waardoor voor het herinrichten van de Hemelrijkse Waard een milieurapport (MER) moet worden opgesteld. Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant treedt hierbij op als bevoegd gezag.

Bij brief van 27 juni 2006 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het MER¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant, d.d. 3 juli 2006².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r., verder aangeduid als 'de Commissie'³. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

Via Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie voor de samenstelling bijlage 3.

⁴ Zie bijlage 4.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- een overzicht van de voor dit deel van het Maasdal karakteristieke habitats & soorten;
- de omvang van de ontgrondingwerkzaamheden en de wijze van afvoer en/of verwerking van de grond;
- helder geformuleerde doelstellingen en inzicht in de wijze waarop de inrichtingsalternatieven zijn ontwikkeld aan de hand van deze doelstellingen;
- een duidelijke omschrijving van de voor natuur gewenste inrichtingsmaatregelen (maaiveldverlagingsen, peilfluctuaties, bodem- en waterkwaliteit);
- de milieueffecten tijdens en na de realisatieperiode;

De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling vormen van de inhoud van het MER.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Doelstelling en beleidskader

Veiligheidsdoelstelling

Geef in het MER een onderbouwing van de doelstelling om de waterstand met minimaal 4 cm te verlagen en toon aan in hoeverre deze doelstelling bereikt wordt bij de verschillende alternatieven. Geef daarbij aan met welke maximale afvoer op welke termijn rekening gehouden wordt.

Ontgronding

In de startnotitie staat vermeld dat de opbrengst van klei wordt gebruikt voor natuurontwikkeling. Tijdens het locatiebezoek⁵ is tevens aangegeven dat er winbaar industriezand in het plangebied aanwezig is. Geef in het MER aan of hieruit doelstellingen voortvloeien met betrekking tot de opbrengsten en de daarvoor benodigde minimale hoeveelheid te ontgraven grond. Beschrijf de mate waarin de alternatievenontwikkeling wordt beïnvloed door een eventuele minimale grondopbrengst. Geef aan of er - indien er sprake is van grondstofwinning - een tekort aan grond in het plangebied kan ontstaan. Geef in dat geval aan of aanvoer van grond van elders nodig is.

Natuurdoelstelling

In verschillende documenten zijn natuurdoelstellingen geformuleerd voor de Hemelrijkse waarde (zoals Visie Fort Sint Andries en Natuurgebiedplan Westelijke Maasvallei). Ook is het plangebied in het streekplan Noord-Brabant 2002 grotendeels aangewezen als Groene Hoofdstructuur (GHS). De verschillende beleidsdocumenten vertonen (deels) inconsistenties bij het toekennen van natuurdoelen. Ga na welke elementen nog steeds actueel zijn. Ontwikkel

⁵ Op maandag 7 augustus 2006 heeft de Commissie een bezoek gebracht aan het plangebied.

de alternatieven vanuit één realistische visie voor de gewenste natuurontwikkeling en verwoord deze in het MER.

In de startnotitie staat aangegeven dat er op basis van de abiotische omstandigheden onder “open water”, “laagbegroeid land” en “hoogbegroeid land” in het totaal 12 verschillende natuurdoeltypen kunnen worden gerealiseerd. Onderbouw deze bewering door aan te geven wat de abiotische omstandigheden zijn en geef hierbij aan hoe groot de potenties zijn voor het ontwikkelen van de verschillende natuurdoeltypen. Ga in op de representativiteit van de verschillende natuurdoeltypen voor het gebied. Definieer aan de hand van potenties – zoals de mogelijkheid om oobos te ontwikkelen - en representativiteit heldere natuurdoelstellingen voor de Hemelrijkse Waard.

Ga in het MER in op de duurzaamheid van de gestelde doelen. Geef hierbij aan in welke mate de beoogde natuur ook in de toekomstige situatie (bij veel hogere afvoeren) in stand blijft. Betrek hierbij tevens het toekomstige beheer van de Hemelrijkse Waard.

Recreatie

De ecologische hoofdstructuur (EHS) is in het Streekplan 2002: *Brabant in Balans* vertaald in de Groene Hoofdstructuur (GHS). Het plangebied is aangewezen als GHS-natuurparel. In natuurparels moet worden gezorgd voor maximale rust en ruimte voor de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden (zie pag. 100 van het streekplan). Tegelijkertijd is extensieve dagrecreatie niet uitgesloten. De Visie Fort Sint Andries gaat ervan uit dat nieuwe natuurgebieden open worden gesteld voor het publiek en dat ze waar mogelijk ook buiten de paden toegankelijk worden. Ook het bestemmingsplan maakt extensieve recreatie mogelijk. Ga in het MER in op de recreatiemogelijkheden in het plangebied en geef aan hoe dit zich verhoudt tot de natuurdoelstellingen.

Actief Bodembeheer

In de startnotitie is geen aandacht besteed aan het beleid rondom grootschalig grondverzet. Voor de uiterwaarden langs de grote rivieren is de beleidsnotitie Actief Bodembeheer van toepassing, die in gaat op de wenselijkheid en mogelijkheden van (her)gebruik van diffuus verontreinigde uiterwaardengrond in het riviersysteem. Ga hier in het MER op in.

4. ONTGRONDINGSWERKZAAMHEDEN

In de startnotitie wordt voornamelijk aandacht besteed aan de situatie na realisatie. In het MER moet echter ook aandacht worden besteed aan de ontgrondingswerkzaamheden in de realisatieperiode en de daarmee samenhangende milieueffecten.

Beschrijf in het MER, waar mogelijk voorzien van een duidelijke kaart:

- de hoeveelheid grond die afgevoerd gaat worden en het oppervlak dat afgegraven wordt;
- diepte van de ontgrondingsplassen en de hellingshoeken van de taluds;
- de verschillende opties voor het materieel dat ingezet kan worden voor de winning van grond;
- de verschillende mogelijkheden voor de wijze waarop fracties worden gescheiden en de bestemming van de verschillende fracties;

- de mogelijke locaties voor tijdelijke opslag;
- de mogelijke wijzen van afvoer van de verschillende fracties (per as of schip);
- de intensiteit van de afvoer, mede in relatie tot de bestaande intensiteit van het weg- en scheepvaartverkeer. Hanteer hierbij worst-case-scenario's;
- de situering van de eventuele wegen voor de afvoer per as;
- de situering van eventuele scheepsinvaart en laadfaciliteiten.

5. ALTERNATIEVEN

5.1 Referentie

De Commissie adviseert om wat betreft de inrichting van het terrein, de huidige situatie aan te houden als referentiesituatie. Normaal gesproken moet vastgesteld beleid tot de autonome ontwikkeling worden gerekend en meegenomen worden in de referentiesituatie. Gezien het feit dat het voornemen gericht is op het uitvoeren van het beleid m.b.t. tot natuurontwikkeling, adviseert de Commissie om alleen de huidige situatie als referentie te hanteren.

5.2 Alternatieven

Beschrijf in het MER hoe de ontwikkelingsrichtingen uit de startnotitie tot stand zijn gekomen en welke milieuafwegingen een rol hebben gespeeld bij de trechtering in het voortraject⁶. Geef bij de alternatieven in het MER aan in welke mate ze voldoen aan de natuur en recreatieve doelstelling en hoe ze aanhaken op de ontwikkelingsrichtingen uit de Startnotitie. Geef per alternatief aan in welke mate het behoud van bestaande morfologische en cultuurhistorische elementen uitgangspunt is.

5.3 Peildynamiek

Het huidige, vaste stuwpeil heeft mogelijk negatieve invloed op optimale ecologische ontwikkeling en belemmert de ontwikkeling van rietmoeras. Riviernatuur wordt gekenmerkt door peildynamiek. Peildynamiek leidt tot cyclische successie, zorgt voor verjonging en daarmee tot het behoud van een breed scala aan pioniergemeenschappen.

Onder de gegeven omstandigheden zijn zonder ingrijpende aanpassingen in het stuwencomplex en het stuwband de voor natuur optimale peilfluctuaties niet haalbaar. Toch biedt de huidige constructie mogelijkheden voor een gedempte peilfluctuatie, zonder ingrijpende aanpassingen in het stuwband.

De Commissie adviseert om in één variant of één alternatief gedempte peilfluctuaties als randvoorwaarde voor de inrichting mee te nemen en daarmee ook inzicht te verschaffen in de eventuele ecologische meerwaarde ten opzicht van een vast stuwpeil.

⁶ Zie inspraakreacties 2 en 7.

5.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het mma moet zich enerzijds richten op het beperken van de milieubelasting tijdens de realisatiefase en anderzijds op een optimale natuurontwikkeling.

Voor de realisatiefase adviseert de Commissie om:

- de realisatieperiode te minimaliseren;
- de overlast voor omwonenden gedurende de nacht te beperken;
- de geluidsbelasting van de graafwerkzaamheden te minimaliseren;
- zo min mogelijk overlast door transportbewegingen te veroorzaken.

Voor de natuurontwikkeling adviseert de Commissie om:

- een goede keuze te maken van de natuurdoeltypen en de bijbehorende doelsoorten, afhankelijk van de potenties van het plangebied;
- te streven naar optimale peilfluctuatie.

6. MILIEUASPECTEN: HUIDIGE SITUATIE

6.1 Bodem

De bodem in de Hemelrijkse waard is als gevolg van overstromingen en decennia intensief agrarisch gebruik, belast met zware metalen en sterk eutroof. Dit kan de nodige beperkingen opleggen aan de ontwikkeling van de gewenste natuur. Geef op een kaart de huidige ligging, kwaliteit (klassen) en hoeveelheid bodemverontreinigingen weer.

6.2 Water

Ga in het MER in op het huidige peilbeheer/regime op de stuw Lith met het oog op de bestaande rivierdynamiek ter hoogte van de Hemelrijkse Waard. Maak inzichtelijk welke hydraulische randvoorwaarden de waterkrachtcentrale oplegt aan dit project. Geef tevens aan welke mogelijkheden de stuw biedt voor peilfluctuaties in de Hemelrijkse Waard.

Beschrijf de (grond)waterkwaliteit in het plangebied.

6.3 Natuur

De startnotitie en het document “Verkenning Hemelrijkse waard” (sept 2004) schetsen gezamenlijk een goed beeld van de huidige natuurwaarden in het gebied. Maak in aanvulling een globale inschatting van de duurzaamheid van (nog) bestaande populaties van bijzondere soorten bij ongewijzigd grondgebruik (autonome ontwikkeling).

6.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Geef een overzicht van de aardkundige, eventuele archeologische en historisch-geografische elementen in het plangebied en de daaraan verbonden waardering⁷. Betrek daarbij ook de onmiddellijke omgeving, met name de afgesneden meanderbocht die het plangebied in het westen begrenst. Deze is 'beelddrager' van de grootschalige Maaswerken uit de jaren '20 en '30 van de 20e eeuw en als zodanig een cultuurhistorisch element, evenals de huidige Maasloop en de daarlangs aanwezige 'bakenbomen'.

7. MILIEUASPECTEN: TIJDENS DE REALISATIEFASE

7.1 Algemeen

Schenk in het MER aandacht aan cumulatie van milieueffecten en houd hierbij rekening met het feit dat de winning van zand en klei in de Hemelrijkse Waard en Over de Maas tegelijkertijd plaats vindt⁸.

7.2 Bodem en Water

Geef aan welke mogelijkheden er zijn voor het omgaan met de verontreinigingen van de bodem (laten liggen, verwerken binnen het plangebied, afvoeren, etc.). Beschrijf de consequenties en voor- en nadelen van deze mogelijkheden. Ga (mede) op basis van de samenstelling en kwaliteit van de af te graven grond na wat voor dit voornemen de beste optie is voor het omgaan met de verontreinigde grond. Beschrijf concreet (en kwantitatief middels een grondbalans en kaart) de herkomst, kwaliteit (per klasse) en bestemming van vrijkomende of aangevoerde grond⁹ en toets dit aan vigerende wet- en regelgeving. Ga hierbij tevens in op de fasering van de graafwerkzaamheden en de gewenste afwerking in het gebied ten behoeve van de na te streven natuurdoelen (positie van te graven geulen, mate van maaiveldverlaging, taludhelling, etc.).

Geef de gemiddelde en maximale diepte van de uit te graven plassen weer, hun ligging op de waard en de ter plaatse aanwezige opbouw van de ondergrond (bijv. zandbanen). Dit met het oog op het benutten van rivierkwel voor een meer gedifferentieerde ecologische ontwikkeling (kwelnatuur) maar ook ten aanzien van toekomstige dijkkwel en de mogelijke consequenties voor het grondgebruik in de aangrenzende polder.

Ga in op vertroebeling van de Maasgeul en dispersie van verontreinigingen tijdens de klei- en zandwinning.

7.3 Geluid

Geef in het MER de geluidimmissieniveaus (zowel equivalente als maximale geluidsniveaus) weer op relevante posities ten gevolge van het winnen van zand. Geef daarbij tevens aan wat de duur van de activiteiten is. Geef aan

⁷ Zie inspraakreactie 3

⁸ Zie inspraakreactie 5

⁹ Indien – als gevolg van zandwinning - aanvulling met grond van elders noodzakelijk is.

welke mitigerende maatregelen er getroffen worden indien er sprake is van overschrijding van grenswaarden;

Geef het aantal geluidsbelaste woningen weer. Daartoe is het zinvol ter vergelijking van alternatieven om geluidscontouren (equivalent) vanaf 40 dB(A) in stappen van 5 dB weer te geven.

Bij de toepassing van verwerkingsinstallaties zal ook de laagfrequente geluidemissie ten gevolge van (ontwaterings-)zeven een rol van betekenis kunnen spelen. Geef in dat geval aan wat de te verwachten laagfrequente geluidsniveaus zijn in de woonomgeving en welke maatregelen getroffen kunnen worden.

7.4 Luchtkwaliteit

Toon in het MER aan dat aan de eisen uit het Besluit Luchtkwaliteit 2005 wordt voldaan.

7.5 Veiligheid en scheepvaart

Beschrijf in het MER:

- de consequenties van de zand- en kleiwinning voor de stabiliteit van de primaire waterkering, de waterkrachtcentrale en voor de stuw bij Lith;
- de gevolgen voor de nautische veiligheid in relatie tot de in- en uitvaart van schepen gebruikt voor de afvoer van producten;
- de gevolgen van de afvoer van producten per schip voor het scheepvaartverkeer op de Maas speciaal met het oog op de nabijheid van het sluizencomplex, de veerpont en de jachthaven in Lith¹⁰;

8. MILIEUASPECTEN: NA REALISATIE

8.1 Bodem

Neem een kaart in het MER op, waarop staat aangegeven waar na realisatie van het voornemen verontreinigde grond in het plangebied aanwezig zal zijn. Ga in op de omvang van de depots /omputlocaties. Beschrijf de risico's die verbonden zijn aan de resterende verontreiniging en geef aan hoe de risico's ingeperkt kunnen worden. Toon aan of en in hoeverre er in het geval van bergingslocaties sprake is van verspreiding van verontreinigingen in het grondwater. Dit kan betekenen dat een modellering noodzakelijk is.

Geef aan met welke herverontreinigingsniveaus door vervuild maaswater rekening wordt gehouden.

8.2 Water

Gezien het feit dat waterkwaliteit een belangrijke factor kan zijn voor de realisatie van bepaalde natuurdoelen, moet in het MER aandacht geschonken

¹⁰ Zie inspraakreactie 6

worden aan de haalbaarheid van de beoogde waterkwaliteit. Indien bijvoorbeeld aangestuurd wordt op het ontstaan van rivierkwelstromen kan dat betekenen dat grondwatermodelberekeningen (stroombanen) nodig zijn.

Geef aan welke effecten optreden op de binnendijkse waterhuishouding, in elk geval binnendijkse vernatting en/of verdroging (kwantitatief: kwel en grondwaterstand, kwalitatief: effecten op landbouwproductie) en welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Bij gelijkblijvend waterpeil kan er door doorgraving van kleilagen / nevengeulen een toename van de kwel optreden bij laag- en hoogwater. Ook dit vergt waarschijnlijk de inzet van een grondwatermodel.

8.3 Natuur

Het is gewenst om de beoogde natuurdoelen nader te onderbouwen waar het gaat om hun potenties en representativiteit binnen dit deel van het Maasstroomgebied, maar ook in relatie tot de geldende rivierverruimingsdoelstelling. Uit het MER moet naar voren komen waarom de Hemelrijkse Waard geschikt is om bepaalde natuurdoelen te realiseren. Daarbij wordt ook gevraagd in te gaan op de mogelijkheden voor het lokaal benutten van rivierkwel bij een meer ecologisch gedifferentieerde ontwikkeling. Geef aan hoe, waar in het plangebied en in welke mate rivierkwel een bijdrage kan leveren aan de vergroting van de ecologische diversiteit van de beoogde natuurontwikkeling en welke maatregelen noodzakelijk zijn om dit proces daarvoor maximaal te benutten.

Schenk in het MER aandacht aan het beheer van de natuur¹¹. Geef aan hoe de natuur wordt beheerd en op welke wijze daar bij het ontwikkelen van de alternatieven op in is gespeeld.

8.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Ga bij de effectbeschrijving in op de vraag in hoeverre het voornemen een aantasting van de aangetroffen waardevolle elementen inhoudt of juist een versterking (bv. als het plan het aanwezige reliëf benut). Meer algemeen geldt dat in de effectbeschrijving landschap en cultuurhistorie er duidelijk onderscheid gemaakt moet worden tussen bestaande en potentiële nieuwe waarden. Bij de deelaspecten cultuurhistorie, archeologie en bestaand landschap (zie startnotitie par. 6.3.4) gaat het om bestaande waarden en de effecten daarop. Bij de deelaspecten ruimtelijke samenhang en morfologie moeten ook de effecten van het ontstaan van nieuwe waarden aan de orde komen.

Geef bij de toetsing van de alternatieven tevens aan in hoeverre de openheid van het landschap wordt gehandhaafd¹².

¹¹ zie inspraakreacties 2 en 7.

¹² zie inspraakreacties inspraakavond

9. PRESENTATIE

Ten behoeve van communicatie naar omwonenden en andere belanghebbenden raadt de Commissie aan om in het MER met behulp van duidelijk kaartbeeld en compositietekeningen/fotomontages de situatie in het plangebied te schetsen in verschillende jaren tijdens de realisatie (bijvoorbeeld na 1 jaar, 5 jaar, etc.)

Visualiseer in het MER tevens het eindbeeld dat ontstaat op twee of drie relevante momenten na oplevering. Ga daarbij in op hoogteligging, typen en stadium van natuurontwikkeling, toekomstige (cyclische) natuurbeheer en eventuele recreatieve ontsluiting.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Hemelrijkse Waard te Lith

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 27 juni 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie Noord-Brabant	Commissie voor de milieu-effectrapportage	Brabantlaan 1 Postbus 90151 5200 MC 's-Hertogenbosch Telefoon (073) 681 28 12 Fax (073) 614 11 15 info@brabant.nl www.brabant.nl Bank ING 67.45.60.043 Postbank 1070176
	ingekomen : 30 JUNI 2006	
	nummer	
	dossier 1483-1/m3	
	kopie naar : Lv	

10x

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

VERZONDEN 29 JUNI 2006

Onderwerp
Startnotitie m.e.r. Hemelrijkse Waard.

Datum
27 juni 2006

Ons kenmerk
1204687

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
D.M. Keeman

Directie
Ecologie

Telefoon
(073) 681 26 83

Fax
(073) 681 27 09

Bijlage(n)
11

E-mail
DKeeman@brabant.nl

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij zenden wij u de op 8 juni 2006 door ons ontvangen Startnotitie inzake de m.e.r. voor het project Hemelrijkse Waard te Lith van Rijkswaterstaat Limburg.

De Startnotitie zullen wij op 3 juli 2006 bekendmaken in de Staatscourant, de regionale dagbladen en de plaatselijke weekbladen. Een exemplaar van de kennisgeving treft u hierbij aan.

Het bevoegd gezag in deze m.e.r. procedure is de provincie Noord-Brabant.

Wij verzoeken u ons te adviseren over de te geven richtlijnen inzake de inhoud van deze MER. Wij verzoeken u beleefd binnen de daarvoor geldende termijn uw advies uit te brengen, gelet op de consequenties die vertraging voor ons met zich meebrengt.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer D.M. Keeman, telefoon (073) 681 26 83 of de heer J. van der Wijst, telefoon (073) 680 87 63 van de directie Ecologie.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

drs. C.P.J.M. van Eenbergen,
bureauhoofd Afval- en Grondstoffenbeheer.

Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus, lijn 61 en 64, halte Provinciehuis of met de treintaxi.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 126 d.d. 3 juli 2006

Provincie Noord-Brabant

Milieu-effectrapportage Hemelrijkse Waard

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken gelet op artikel 7.12 van de Wet milieubeheer het volgende bekend.

Om voldoende bescherming te bieden tegen hoogwater heeft het Rijk besloten de rivier meer ruimte te geven. Ook heeft de overheid als beleid vastgesteld dat ze nieuwe, aaneengesloten natuurgebieden in de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur (EHS) wil creëren, onder andere in de uiterwaarden van de Maas. Met de zogenaamde NURG-projecten (Nadere Uitwerking Rivierengebied) wordt onder andere uitvoering gegeven aan deze doelstellingen.

De Hemelrijkse Waard, een uiterwaard gelegen in de gemeente Lith langs de Maas, is aangewezen als NURG-project. De Hemelrijkse Waard zal om deze redenen opnieuw worden ingericht. Bij de herinrichting gaat een aanzienlijk deel van de uiterwaard vergraven worden. Voor deze vergravingen is op basis van de Ontgrondingenwet een vergunning vereist. Gezien de omvang van de ontgravingen wordt ook de MER-procedure gevolgd.

De Provincie Noord-Brabant heeft een Startnotitie voor de milieu-effectrapportage ontvangen van Rijkswaterstaat Limburg. Een Startnotitie is een eerste stap in een procedure die moet leiden tot het opstellen van een Milieu-effectenrapport (MER). Het MER is bedoeld om de gevolgen van een voorgenomen activiteit voor het fysieke milieu zichtbaar te maken. Naar aanleiding van de Startnotitie, de ingekomen reacties en het advies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage worden richtlijnen opgesteld door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Deze moeten bij het opstellen van een MER in acht worden genomen.

De startnotitie ligt van 3 juli 2006 tot en met 1 september 2006 ter inzage in:

- het gemeentehuis van Lith, Marktplaats 20 te Lith, op werkdagen van 9 tot 12 uur, op donderdag van 17 tot 19 uur en in de openbare bibliotheek, Marktplaats 29 te Lith;
- het gemeentehuis van West Maas en Waal, Dijkstraat 11 te Beneden-Leeuwen op maandag van 8.30 tot 18.30 uur, op dinsdag tot en met donderdag van 8.30 tot 17 uur en op vrijdag van 8.30 tot 13 uur;
- in het Provinciehuis van Noord-Brabant, in de bibliotheek, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch, iedere werkdag van 9 tot 17 uur.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer D.M. Keeman, telefoon ((073) 681 2683) of de heer J. van der Wijst, telefoon ((073) 680 87 63) van de directie Ecologie. Om u zo goed mogelijk te informeren organiseren Provincie en Rijkswaterstaat een informatie- en inspraakavond op 16 augustus 2006 in het gemeentehuis van Lith, Marktplaats 20, aanvang 19.30 uur, open vanaf 19 uur.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer wordt eenieder in de gelegenheid gesteld schriftelijke of mondelinge zienswijzen te geven over de op te stellen richtlijnen. De schriftelijke zienswijzen kunnen tot en met 1 september 2006 worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant t.a.v. de heer D.M. Keeman, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch. Mondelinge zienswijzen kunnen bij voorkeur worden gegeven tijdens de bovengenoemde informatiebijeenkomst.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat in deze fase slechts zienswijzen kunnen worden gegeven betreffende de op te stellen richtlijnen voor het MER. Het MER zal te zijner tijd tegelijk met de ontwerpbesluit Ontgrondingenwet ter inzage worden gelegd.

's-Hertogenbosch, juli 2006

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat Limburg

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant

Besluit: Ontgrondingsvergunning

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C16.1

Activiteit: Rijkswaterstaat Limburg is voornemens om de Hemelrijkse Waard, een uiterwaard langs de Maas, gelegen in de Gemeente Lith opnieuw in te richten. De huidige intensieve landbouw zal plaats maken voor water, natuur en extensieve recreatie. Het project is aangewezen als een NURG-project (Nadere Uitwerking RivierenGebied). NURG heeft tot doel de bescherming tegen hoog water te verbeteren en nieuwe natuur te ontwikkelen in de uiterwaarden.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 3 juli 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 27 september 2006

Bijzonderheden:

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat informatie in het MER moeten worden opgenomen over:

- de voor dit deel van het Maasdal karakteristieke habitats & soorten;
- de omvang van de ontgrondingwerkzaamheden en de wijze van afvoer en/of verwerking van de grond;
- helder geformuleerde doelstellingen en inzicht in de wijze waarop de inrichtingsalternatieven zijn ontwikkeld aan de hand van deze doelstellingen;
- een duidelijke omschrijving van de voor natuur gewenste inrichtingsmaatregelen (maaiveldverlagingen, peilfluctuaties, bodem- en waterkwaliteit);
- de milieueffecten tijdens en na de realisatieperiode.

Samenstelling van de werkgroep:

drs.ir. B.A.H.V. Brorens

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

drs. M.A. Kooiman

dr. H. de Mars

Secretaris van de werkgroep:

ir. I.G.M. de Bondt

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20060717	De Landinrichtingscommissie Fort Sint Andries	Arnhem	20060915
2.	20060827	ZLTO Afdeling Lith	Lithoijen	20060915
3.	20060825	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	20060915
4.	20060830	Waterschap Aa en Maas	Den Bosch	20060915
5.	20060829	Gemeente Maas en Waal	Beneden-Leeuwen	20060915
6.	20060825	Watersportvereniging de Maaskant	Lith	20060915
7.	20060820	G.A. Geffen namens aanwonenden Lithojensedijk	Lithoijen	20060915
	20060816	Verslag informatieavond	Lith	

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Hemelrijkse Waard te Lith

Rijkswaterstaat Limburg is voornemens om de Hemelrijkse Waard, een uiterwaard langs de Maas, gelegen in de Gemeente Lith opnieuw in te richten. De huidige intensieve landbouw zal plaats maken voor water, natuur en extensieve recreatie. Het project is aangewezen als een NURG-project (Nadere Uitwerking RivierenGebied). NURG heeft tot doel de bescherming tegen hoog water te verbeteren en nieuwe natuur te ontwikkelen in de uiterwaarden. Naar verwachting zal er over een oppervlakte van meer dan 100 ha grond worden afgegraven, waardoor voor het herinrichten van de Hemelrijkse Waard een milieurapport (MER) moet worden opgesteld.

ISBN-10: 90-421-1918-1

ISBN-13: 978-90-421-1918-5